

عفونت دستگاه ادراري در خانم ها

عفونت هاي دستگاه ادراري در اثر ميكروارگانيسم هاي بيماريزا در مجاري ادراري ايجاد مي شود، كه مجاري ادراري شامل:

- كليه ها

- حالبها

- مثانه

- پيشابراه

همه اين قسمتها و با فقط قسمتي از مجاري ادراري مي تواند عفوني شود. عفونت درمان نشده مي تواند به خون منتشر شود و باعث عفونت خون ميشود.

عفونت ادراري چگونه اتفاق مي افتد:

عفونت مجاري ادراري بوسيله باكتريها ايجاد مي شود. اين باكتريها مي توانند باعث:

- عفونت كليه ها (پيلونفریت)

- عفونت مثانه (سيستیت)

- عفونت پيشابراه

بطور طبيعي مجرای ادراری عاری از هر باکتری است. باکتریهایی که باعث این عفونت میشوند اغلب از رکتوم و یا واژن به پیشابراه و سپس به کلیه یا مثانه منتشر می شود. این اختلالات بیشتر در خانم ها به علت کوتاه بودن پیشابراه است که به باکتریها این اجازه را می دهد که به آسانی به سمت بالا حرکت کنند. و همينطور بعضی اوقات باکتریها از قسمت های دیگر بدن به دستگاه ادراری منتشر می یابند.

عوامل خطر برای عفونت مجاری ادراری:

- انسداد مجاري ادراري: مثل سنگ كليه، كه باعث انسداد در جريان ادراري از كليه به مثانه مي شود.

- شرايط مساعد كننده: مثل مبتلايان به ديابت و يا هر مسئله اي كه باعث ضعيف شدن سيستم ايمني شود.

- ناتواني در تخليه كامل مثانه، اگر ادرار در مثانه باقي بماند، باكتريهاي كمّي كه در داخل مثانه هستند مي توانند رشد كنند و باعث عفونت شوند.

- استفاده از مجاري ادراري: مثل كاتتريزاسيون و پروسيجرهاي سيستوسكوپي

- التهاب يا سايندگي مخاط پيشابراه

- زنان يائسه

- زنان باردار

- زناني كه از لحاظ جنسي فعال بوده و داراي يك پارتنر جنسي جديد شده اند.

تظاهرات باليني:

علائم عفونت ادراري شامل:

- شب ادراري (بيدار شدن در شب بخاطر ادرار كردن)

- تكرر ادرار

- احساس فوريت در ادرار

- دفع دردناك يا سوزش ادرار

- احساس درد در ناحيه لگن، پشت يا پهلوها، و يا احساس درد در معده

- تغيير كردن رنگ ادرار

- احساس تب و لرز

- تهوع و استفراغ

- تغيير در حجم ادرار

- درد در طول مقاربت

روش هاي تشخيصي:

تشخيص عفونت بر اساس علائم و آزمايشات انجام شده فرد مي باشد. اين آزمايشات ممكن است شامل يك معاينه لگن باشد. همينطور فرد بايد از نظر تندرست در ناحيه مثانه و كليه چك شود. يك نمونه ادرار جهت بررسي از نظر باكتري و چرك از فرد گرفته مي شود. اگر عفونت همچنان پايدار و يا علائمي از عفونت بعد از درمان وجود داشته باشد، اين آزمايشها ممكن است انجام شود:

- پيلو گرافي داخل وريدي

- اسكن اولتراسوند

- سيستوسكوپي

درمان:

درمان ایده آل برای عفونت دستگاه ادراري استفاده از آنتي بيوتيك ها است كه به شكل مؤثري باكتريهاي موجود در مجاري ادراري را از بين برده ضمناً كمترين تأثير را روي فلور طبيعي واژن و روده دارد. براي عفونت هاي بدون عارضه، رژيم هاي درماني يك دوزي و يا رژيم هاي درماني ۱۰-۳ روزه استفاده مي شود. براي عفونت هاي مزمن يا عفونت هايي كه دوباره عود مي كنند از رژيم هاي درماني طولاني مدت استفاده مي شود. صرف نظر از رژيم دارويي تجويز شده، به بيمار آموزش داده مي شود كه حتي در

عفونت دستگاه ادراری در خانم ها

تهیه کننده

خانم ز. فتحیان (کارشناس پرستاری)

زیر نظر آقای دکتر محمدرضا قرانتي

ارولوژیست و فلوشیپ پیوند کلیه

(واحد آموزش سلامت همگانی و بیمار)

کد پمفلت: HN/UA/57

تابستان ۱۳۹۵

شما می توانید از عفونت پیشگیری کنید، اگر شما:

- نوشیدن کافی آب و سایر آشامیدنی ها
- دفع ادرار پس از احساس دفع
- تمیز کردن ناحیه پرینه با حرکات از جلو به عقب، پس از هر بار اجابت مزاج
- عدم استفاده از لوازم آرایشی محرک در ناحیه واژینال
- دفع فوری ادرار پس از مقاربت جنسی
- تخلیه کامل مثانه در هنگام ادرار کردن

- مصرف یک دوزی یک آنتی بیوتیک خوراکی بعد از مقاربت جنسی

منابع: پرستاری داخلی- جراحی (برونر و سودارث)

درس نامه ی جامع پرستاری داخلی جراحی (احمد علی اسدی نوقابی)

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
مراکز آموزشی و درمانی نور و حضرت علی اصغر (ع)
ادرس: اصفهان، هشت بهشت، خیابان استانداری
تلفن ۳۴-۳۲۲۲۱۲۷ فاکس ۳۲۲۲۲۵۵
Email: nour@mui.ac.ir

صورت برطرف شدن علائم تمام دوزهای تجویز شده را مصرف کند.

«فنازوپریدین» یک نوع مسکن ادراری است که ممکن است به منظور تسکین ناراحتی توام با عفونت در کنار آنتی بیوتیکها شود (این دارو باعث نارنجی شدن رنگ ادرار می شود). اگر عفونت درمان نشود، ممکن کلیه را درگیر و یا در خون منتشر شود که در صورت انتشار در خون، می تواند باعث مرگ فرد شود. همچنین اگر فردی عفونت شدید کلیه داشته باشد، باید در بیمارستان چند روزی بستری و آنتی بیوتیک وریدی دریافت می کند.

راههای خود مراقبتی:

- پیگیری برنامه درمانی
- افزایش مصرف مایعات روزانه، خصوصاً آب
- در صورت وجود تب:
- استراحت کنید، اگر درجه حرارت بدنتان بیشتر از ۳۸ درجه سانتیگراد است و بعد از برطرف شدن تب باز می توانید فعالیت خود را آغاز کنید.
- جهت کنترل تب می توانید اسپرین و یا استامینوفن استفاده کنید.
- از کمپرس آب گرم جهت رفع اسپاسم عضلانی می توانید استفاده کنید.
- اگر علائم عفونت دو روز و یا بیشتر از دو روز ادامه داشت، و یا علائمی نظیر خستگی، تهوع، استفراغ یا خارش داشته باشید به پزشک اطلاع دهید.

- دفع ادرار مکرر و رعایت معیارهای بهداشتی

راههای پیشگیری از عفونت: